

saadan Fart, at man tør forvente derigennem virkelig paa betydningsfuld Vis at begrænse og indskrænke Bolignøden dér, hvor den nu maatte være: til Stede, maa Overvejelser af Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade man planmæssigt kan faa Byggeriet sat i Gang, paa ny tages op og fremmes med den størst mulige Hurtighed, og disse Overvejelser maa saa føres til snarlig Afslutning i Erkendelse af, at hele dette Spørgsmaal er et Samfundsspørgsmaal af den allerstørste Betydning, og at man ogsaa igennem et effektivt Boligbyggeri paa bedst mulig Maade modvirker den Arbejdsløshed, som vel desværre i den nærmest kommende Tid vil være af ekstraordinær Karakter, selv naar de sidste beklagelige Udløbere af Konflikttilstanden endelig er fjernet.

Lovforslaget er undergaaet visse Ændringer i det høje Folketing, Ændringer, som har fundet Tilslutning fra alle politiske Partiers Side, ogsaa Ændringer, som er gennemført med Tilslutning af et Fler-tal, medens man fra Mindretallets Side har modsat sig dem. Det i det høje Folketing nedsatte Udvalg har fremhævet som sin Hovedbetragtning, at med den her foreliggende Lovgivning bør Lejerne i den nærmest kommende Tid sikres mod Følgerne af Opsigelser, som maatte siges at være ubillige, medens der maa være Adgang for Ejerne til at frigøre sig for Lejere, som misbruger Boligbeskyttelsen. Fler-tallet indenfor Udvalget har været enigt om, at man i al Almindelighed ikke kan opføre med en Huslejelovgivning, saa længe der endnu paa ikke helt faa Steder i vort Land findes Bolignød — særlig er den til Stede i Hovedstaden og dens Nabokommuner og ligeledes endnu i enkelte af de større Købstadkommuner —, men man har rigtignok ment, at Tiden nu var inde til at lade denne Lovgivning falde bort dér, hvor Kommunalbestyrelserne ikke maatte skønne, at dens fortsatte Opretholdelse var fornøden. Det er derfor i Lovforslaget, allerede som det blev fremsat, men yderligere paa adskillige Punkter gennem de i det høje Folketing vedtagne Ændringer, understreget, at Loven nu i stærkere Grad, end det hidtil har været Tilfældet, bør have Karakteren af en Afviklingslov for derigennem at lette Overgangen til helt frie Forhold.

Man har i Indenrigsministeriet, før Lovforslaget blev fremsat for det høje Folketing, søgt Oplysning om, hvorledes man indenfor de forskellige Kommuner stillede sig til Fortsættelsen af denne Lovgivning. Den

9. September 1921 anmodede Indenrigsministeriet en Række kommunale Autoriteter og Nævnene rundt i de forskellige Kommuner samt Overnævne, Amterne, Grundejernes og Lejernes Organisationer om en Udtalelse angaaende hele den her foreliggende Lovgivning. Det fremgaar af de i Henhold til dette Cirkulære modtagne Besvarelser, at 71 Byraad af 84 udtalte sig for Forlængelse af Bestemmelserne om Huslejens Regulering, deraf 60 Byraad enstemmigt, og at 241 af de 314 Landkommuner, hvori Nævn er nedsat, ligeledes anbefalede Forlængelsen af denne Lov. Hvad Finansieringsbestemmelserne i den hidtil gældende Lov angaar, var der 63 Byraad, som anbefalede Fortsættelse, mod 14, som ønskede denne Del af Lovgivningens Bortfald, og 206 Landkommuner ønskede Laane- og Tilskudsreglerne opretholdt, medens 85 ønskede deres Bortfald. Af Huslejenævne anbefalede ligeledes et overvejende Fler-tal Forlængelse, ligesom Overnævne og Amterne har udtalt sig for Lovens Forlængelse, men det følger jo af den Maade, hvorpaa Nævnene tilvejebringes, ved Medvirken af de forskellige Organisationer, at der indenfor dem naturligt maatte findes Fler-tal og Mindretal for og imod denne Lovgivning. Hvad Organisationerne angaar, anbefalede Grundejerorganisationerne, at Huslejeloven ikke fornyedes, medens Lejerorganisationerne fremhævede, at de anser det for nødvendigt, at Loven fornyes i uforandret Skikkelse, og dette skarpe Mod-sætningsforhold mellem de to Hovedgrupper af direkte interesserede, Ejere og Lejere, er ogsaa blevet meget stærkt understreget gennem den Agitation, der udfoldes fra begge Sider i Tilknytning til dette Lovforslags Fremsættelse, en Agitation og en Vedtagelse af Resolutioner fra begge Sider, der tyder paa, at man indenfor disse to Hovedgrupper mener at have stærkt modstridende Interesser, en Betragtning, som jeg i Virkeligheden ikke kan dele, idet jeg mener, at det er fælles Interesser, man dér har, og Fællesinteresser, som til syvende og sidst maa føre ud i Ønskeligheden af snarest muligt at naa tilbage til et frit Forhold paa dette Omraade, vel at mærke, naar det sker under saadanne Former, at der ikke skabes Uorden og Kaos paa hele Boligomraadet. Jeg tror, at det foreliggende Lovforslag er saaledes, at hvis der fra begge Sider vises Hensyntagen og Maadehold, vil disse uheldige Følger utvivlsomt udeblive, ligesom de er udeblevet i den Tid, i hvilken den sidst vedtagne Lov har været gældende trods de Profetier, der ogsaa knyttedes til Gennemførelsen af den om, at den vilde blive i